EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 2.6.2021
COM(2021) 282 final

2021/0137 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

MOTIVERING

I fördraget om Europeiska unionens funktionssätt föreskrivs att medlemsstaterna ska betrakta den ekonomiska politiken och främjandet av sysselsättningen som frågor av gemensamt intresse och att de ska samordna politiken på dessa områden inom rådet. Det föreskrivs också att rådet ska anta riktlinjer för sysselsättningen (artikel 148) som ska överensstämma med de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken (artikel 121).

De allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken gäller för en längre tidsperiod medan riktlinjerna för sysselsättningen behöver utarbetas varje år. Riktlinjerna antogs för första gången tillsammans (som ”integrerade riktlinjer”) 2010 och utgör grunden för Europa 2020-strategin. De integrerade riktlinjerna var stabila fram till 2014. År 2015 antogs en ny version. Under 2018 anpassades riktlinjerna för sysselsättningen till principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter som tillkännagavs i november 2017 av Europaparlamentet, rådet och kommissionen, i syfte att driva på reformerna på nationell nivå och för att fungera som kompass för en förnyad konvergens i hela EU. Riktlinjerna förblev oförändrade under 2019. Under 2020 anpassades de för att införliva delar som rör konsekvenserna av covid-19-krisen, den gröna och digitala omställningen samt FN:s mål för hållbar utveckling.

Riktlinjerna för sysselsättningen läggs fram tillsammans med de allmänna riktlinjerna för den ekonomiska politiken i form av ett rådsbeslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (del II i de integrerade riktlinjerna) och utgör grunden för de landsspecifika rekommendationerna inom respektive område.

De allmänna målen och prioriteringarna i riktlinjerna för sysselsättningspolitiken gäller fortfarande. Enligt artikel 148.2 i EUF-fördraget behöver giltigheten för sysselsättningsriktlinjerna under 2021 bekräftas genom ett beslut av rådet, efter samråd med Europaparlamentet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Regionkommittén och sysselsättningskommittén.

Sysselsättningsriktlinjerna är följande:

Riktlinje 5: Stimulera efterfrågan på arbetskraft.

Riktlinje 6: Öka arbetskraftsutbudet och förbättra tillgången till sysselsättning samt öka arbetskraftens färdigheter och kompetens.

Riktlinje 7: Förbättra arbetsmarknadens funktion och göra den sociala dialogen mer ändamålsenlig.

Riktlinje 8: Främja lika möjligheter för alla, främja social inkludering och bekämpa fattigdom.

2021/0137 (NLE)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 148.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande[1],

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande[2],

med beaktande av Regionkommitténs yttrande[3],

med beaktande av sysselsättningskommitténs yttrande[4], och

av följande skäl:

(1) Medlemsstaterna och unionen bör arbeta för att utveckla en samordnad sysselsättningsstrategi och särskilt för att främja en kvalificerad, utbildad och anpassningsbar arbetskraft och en arbetsmarknad som är framtidsorienterad och mottaglig för ekonomiska förändringar i syfte att uppnå full sysselsättning och sociala framsteg, en balanserad tillväxt, en hög miljöskyddsnivå och en bättre miljö, enligt de mål som fastställs i artikel 3 i fördraget om Europeiska unionen. Medlemsstaterna bör betrakta främjande av sysselsättningen som en fråga av gemensamt intresse och inom rådet samordna sina åtgärder i detta hänseende, med beaktande av nationell praxis i fråga om arbetsmarknadsparternas ansvar.

(2) Unionen bör bekämpa social utestängning och diskriminering, främja social rättvisa och socialt skydd, jämställdhet mellan kvinnor och män, solidaritet mellan generationerna och skydd av barnets rättigheter. Vid fastställandet och genomförandet av sin politik och verksamhet bör unionen beakta de krav som är förknippade med främjandet av hög sysselsättning, garantier för ett fullgott socialt skydd, kampen mot fattigdom och social utestängning samt en hög utbildningsnivå och en hög hälsoskyddsnivå för människor, såsom fastställs i artikel 9 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (*EUF-fördraget*).

(3) I enlighet med EUF-fördraget har unionen utarbetat och genomfört instrument för samordning av den ekonomiska politiken och sysselsättningspolitiken. Ett av dem är riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (*riktlinjerna*) i bilagan till rådets beslut (EU) 2020/1512[5], vilka tillsammans med de allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och unionens ekonomiska politik som fastställs i rådets

---

1 EUT C , , s. .
2 EUT C , , s. .
3 EUT C , , s. .
4 EUT C , , s. .
5 Rådets beslut (EU) 2020/1512 av den 13 oktober 2020 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik (EUT L 344, 19.10.2020, s. 22).

rekommendation (EU) 2015/1184[6] utgör de integrerade riktlinjerna. De bör fungera som vägledning vid genomförandet av politiken i medlemsstaterna och i unionen och avspeglar det ömsesidiga beroendet mellan medlemsstaterna. De samordnade strategier och reformer på europeisk och nationell nivå som blir resultatet bör utgöra en lämplig övergripande och hållbar blandning av ekonomisk politik och sysselsättningspolitik som bör få positiva spridningseffekter.

(4) Riktlinjerna överensstämmer med stabilitets- och tillväxtpakten, med befintlig unionslagstiftning och med olika unionsinitiativ, inklusive rådets rekommendation av den 30 oktober 2020[7], Rådets rekommendation av den 15 februari 2016[8], rådets rekommendation av den 19 december 2016[9], rådets rekommendation av den 15 mars 2018[10], rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande[11], rådets rekommendation av den 22 maj 2019[12], rådets rekommendation av den 8 november 2019[13], rådets rekommendation av den 10 mars 2014[14], rådets rekommendation av den 24 november 2020[15], kommissionens rekommendation av den 4 mars 2021 om effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease-åtgärder)[16] och [rådets rekommendation om inrättande av en europeisk barngaranti[17]].

(5) I den europeiska planeringsterminen kombineras de olika instrumenten i en övergripande ram för en integrerad multilateral samordning och övervakning av ekonomisk politik och sysselsättningspolitik. I planeringsterminen införlivas principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter och dess övervakningsverktyg, den sociala resultattavlan, inbegripet starka förbindelser med arbetsmarknadens parter, civilsamhället och andra berörda parter, samtidigt som miljömässig hållbarhet, produktivitet, rättvisa och stabilitet är riktmärken. Planeringsterminen främjar arbetet med att nå målen för hållbar utveckling. Unionens och medlemsstaternas sysselsättningspolitik och ekonomiska politik bör samordnas med Europas omställning till en klimatneutral, miljömässigt hållbar och digital ekonomi, förbättra konkurrenskraften, säkerställa skäliga arbetsvillkor, främja

---

6 Rådets rekommendation (EU) 2015/1184 av den 14 juli 2015 om allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och Europeiska unionens ekonomiska politik (EUT L 192, 18.7.2015, s. 27).

7 Rådets rekommendation av den 30 oktober 2020 om en väg till jobb – en förstärkt ungdomsgaranti och om ersättande av rådets rekommendation av den 22 april 2013 om att inrätta en ungdomsgaranti, 2020/C 372/01 (EUT C 372, 4.11.2020, s. 1).

8 Rådets rekommendation av den 15 februari 2016 om långtidsarbetslösas återinträde på arbetsmarknaden (EUT C 67, 20.2.2016, s. 1).

9 Rådets rekommendation av den 19 december 2016 om kompetenshöjningsvägar (EUT C 484, 24.12.2016, s. 1).

10 Rådets rekommendation av den 15 mars 2018 om en europeisk ram för ändamålsenliga lärlingsutbildningar av god kvalitet (EUT C 153, 2.5.2018, s. 1).

11 Rådets rekommendation av den 22 maj 2018 om nyckelkompetenser för livslångt lärande (EUT C 189, 4.6.2018, s. 1).

12 Rådets rekommendation av den 22 maj 2019 om förskoleverksamhet och barnomsorg av hög kvalitet (EUT C 189, 5.6.2019, s. 4).

13 Rådets rekommendation av den 8 november 2019 om tillgång till socialt skydd (EUT C 387, 15.11.2019, s. 1).

14 Rådets rekommendation av den 10 mars 2014 om kvalitetskriterier för praktikprogram (EUT C 88, 27.3.2014, s. 1).

15 Rådets rekommendation av den 24 november 2020 om yrkesutbildning för hållbar konkurrenskraft, social rättvisa och motståndskraft, 2020/C 417/01 (EUT C 417, 2.12.2020, s. 1).

16 Kommissionens rekommendation (EU) 2021/402 av den 4 mars 2021 om effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease-åtgärder), C/2021/1372 (EUT L 80, 8.3.2021, s. 1).

17 …

innovation, social rättvisa och lika möjligheter för alla samt bekämpa ojämlikheter och regionala skillnader.

(6) Klimatförändringarna och de miljörelaterade utmaningarna, globaliseringen, digitaliseringen, artificiell intelligens, distansarbete, plattformsekonomin och de demografiska förändringarna kommer att förändra Europas ekonomier och samhällen. Unionen och dess medlemsstater bör arbeta tillsammans för att hantera dessa strukturella faktorer på ett ändamålsenligt sätt och anpassa befintliga system efter behov, med beaktande av det nära ömsesidiga beroendet mellan medlemsstaternas ekonomier och arbetsmarknader och tillhörande politik. Detta kräver en samordnad, ambitiös och verkningsfull politik både på unions- och medlemsstatsnivå, i överensstämmelse med EUF-fördraget och unionens regler om ekonomisk styrning. Dessa politiska insatser bör omfatta stimulans för hållbara investeringar, förnyade satsningar på strukturreformer i lämplig ordningsföljd som ökar den ekonomiska tillväxten, antalet arbetstillfällen av hög kvalitet, produktiviteten, skäliga arbetsvillkor, den sociala och territoriella sammanhållningen, den uppåtgående konvergensen, motståndskraften och det finanspolitiska ansvaret. De bör kombinera åtgärder på både utbuds- och efterfrågesidan, samtidigt som åtgärdernas miljörelaterade, sysselsättningsmässiga och sociala konsekvenser beaktas.

(7) Europaparlamentet, rådet och kommissionen har proklamerat den europeiska pelaren för sociala rättigheter[18] (*pelaren*). Pelaren innehåller 20 principer och rättigheter som behövs för att arbetsmarknader och välfärdssystem ska bli rättvisa och välfungerande. De är strukturerade i tre kategorier: lika möjligheter och tillgång till arbetsmarknaden, rättvisa arbetsvillkor samt socialt skydd och social inkludering. Principerna och rättigheterna ger unionens strategi en inriktning som säkrar att omställningarna till klimatneutralitet, miljömässig hållbarhet, digitalisering och demografisk förändring är socialt rättvisa. Pelaren och den åtföljande sociala resultattavlan utgör en referensram för övervakning av medlemsstaternas resultat inom områdena sysselsättning och socialpolitik, för att driva på reformer på nationell, regional och lokal nivå och för att förena det ”sociala” med ”marknaden” i dagens moderna ekonomi, bland annat genom att främja den sociala ekonomin. Den 4 mars 2021 lade kommissionen fram en handlingsplan för genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter[19], med ambitiösa men realistiska överordnade mål och kompletterande delmål på områdena sysselsättning, kompetens, utbildning och sociala frågor för 2030.

(8) Vid det sociala toppmötet i Porto den 8 maj 2021[20] erkände EU:s ledare den europeiska pelaren för sociala rättigheter som en grundläggande del av återhämtningen, och konstaterade att dess genomförande kommer att stärka unionens satsning på en digital, grön och rättvis omställning och bidra till att uppnå en social och ekonomisk konvergens uppåt och till att ta itu med de demografiska utmaningarna. De betonade att den sociala dimensionen, den sociala dialogen och arbetsmarknadsparternas aktiva deltagande står i centrum för en social marknadsekonomi med hög konkurrenskraft. Medlemsstaterna ansåg att kommissionens handlingsplan för den europeiska pelaren för sociala rättigheter tillhandahöll användbar vägledning för genomförandet av pelaren, bland annat på

---

18 Interinstitutionell proklamation av den europeiska pelaren för sociala rättigheter (EUT C 428, 13.12.2017, s. 10).

19 Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *Handlingsplan för den europeiska pelaren för sociala rättigheter* (COM(2021) 102 final).

20 Europeiska rådet, Portoförklaringen, den 8 maj 2021.

områdena sysselsättning, kompetens, hälsa och socialt skydd. De välkomnade EU:s nya överordnade mål för 2030 för sysselsättning (78 % av befolkningen i åldern 20–64 år bör vara sysselsatt), kompetens (60 % av alla vuxna bör delta i utbildning varje år) och fattigdomsminskning (minst 15 miljoner, varav fem miljoner bör vara barn) och den reviderade sociala resultattavlan, som kommer att hjälpa till att mäta framstegen med genomförandet av den sociala pelarens principer som en del av ramen för politisk samordning inom den europeiska planeringsterminen. De konstaterade även att i takt med att Europa gradvis återhämtar sig från covid-19-pandemin kommer man att prioritera att skapa nya arbetstillfällen och inte bara bevara de befintliga samt att förbättra kvaliteten i arbetet, och de betonade att genomförandet av principerna i den europeiska pelaren för sociala rättigheter kommer att vara avgörande för att säkerställa att fler och bättre arbetstillfällen för alla skapas inom ramen för en inkluderande återhämtning. Slutligen betonade medlemsstaterna vikten av att noggrant följa framstegen med genomförandet av den europeiska pelaren för sociala rättigheter och EU:s överordnade mål för 2030, även på den högsta nivån.

(9) Reformer på arbetsmarknaden, inklusive de nationella lönesättningsmekanismerna, bör följa nationell praxis beträffande den sociala dialogen, för att se till lönerna är rättvisa och möjliggör en rimlig levnadsstandard och hållbar tillväxt. De bör också ge tillräckliga möjligheter att övergripande beakta socioekonomiska frågor, inklusive förbättringar vad gäller hållbarhet, konkurrenskraft, innovation, arbetstillfällen av hög kvalitet, arbetsvillkor, fattigdom bland förvärvsarbetande, utbildning och kompetens, folkhälsa och inkludering samt reallöner. Medlemsstaterna och unionen bör säkerställa att covid-19-krisens sociala, sysselsättningsrelaterade och ekonomiska inverkan lindras och att omställningar är socialt rättvisa. De bör också främja utvecklingen mot ett inkluderande och resilient samhälle där människor är skyddade och kan förutse och hantera förändringar och aktivt delta i samhällslivet och ekonomin. Enhetliga aktiva arbetsmarknadsåtgärder som utgörs av tillfälliga anställnings- och övergångsincitament, kompetensåtgärder och förbättrade arbetsförmedlingar krävs för att stödja övergångar på arbetsmarknaden i enlighet med kommissionens rekommendation (EU) om effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder till följd av covid-19-krisen (Ease-åtgärder).

(10) Diskriminering i alla former bör åtgärdas, jämställdhet mellan könen bör säkerställas och ungdomssysselsättning bör stödjas. Tillgång och möjligheter för alla bör säkerställas och fattigdom och social utestängning, även för barn, bör minskas, framför allt genom väl fungerande arbetsmarknader liksom adekvata och inkluderande sociala trygghetssystem, och genom att hindren för deltagande i utbildning och på arbetsmarknaden undanröjs, bland annat genom investeringar i förskoleverksamhet och barnomsorg samt i digitala färdigheter. Mot bakgrund av covid-19-krisen och med tanke på den åldrande befolkningen är det särskilt viktigt med jämlik tillgång till ekonomiskt överkomlig långvarig vård och omsorg och hälso- och sjukvård i rätt tid, inklusive förebyggande och hälsofrämjande åtgärder. Möjligheterna för personer med funktionsnedsättningar att bidra till ekonomisk tillväxt och social utveckling bör tillvaratas i högre utsträckning. När nya ekonomiska modeller och affärsmodeller införs på arbetsplatser i unionen förändras också anställningsförhållandena. Medlemsstaterna bör säkerställa att den europeiska sociala modellen bibehålls och stärks av de anställningsförhållanden som följer av nya arbetsformer.

(11) De integrerade riktlinjerna bör ligga till grund för eventuella landsspecifika rekommendationer som rådet kan ge medlemsstaterna. Eftersom planerna för återhämtning och resiliens är övergripande och framtidsinriktade till sin natur och

eftersom samtliga medlemsstater lämnade in sådana planer, behövde kommissionen inte föreslå några landspecifika rekommendationer 2021. Kommissionen föreslog emellertid rekommendationer för budgetsituationen i varje medlemsstat 2021, såsom fastställts i stabilitets- och tillväxtpakten.

(12) Medlemsstaterna bör till fullo utnyttja React-EU[21] som förstärker de sammanhållningspolitiska fonderna fram till 2023, Europeiska socialfonden+, den nya faciliteten för återhämtning och resiliens[22] och annan unionsfinansiering, inklusive Fonden för en rättvis omställning och InvestEU, för att främja sysselsättning, sociala investeringar, social inkludering, tillgänglighet, kompetenshöjning och omskolning av arbetskraften, livslångt lärande och högkvalitativ utbildning och fortbildning för alla samt digital kompetens och digitala färdigheter. De integrerade riktlinjerna riktar sig till medlemsstaterna och unionen, men de bör genomföras i partnerskap med alla nationella, regionala och lokala myndigheter, i nära samarbete med parlamenten, samt med arbetsmarknadens parter och företrädare för det civila samhället.

(13) Sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd bör övervaka hur den relevanta politiken genomförs mot bakgrund av riktlinjerna för sysselsättningspolitiken, i enlighet med sina respektive fördragsenliga mandat. Dessa kommittéer och andra förberedande rådsorgan som medverkar i samordningen av den ekonomiska politiken och socialpolitiken bör ha ett nära samarbete. Europaparlamentet, rådet och kommissionen bör upprätthålla en politisk dialog, särskilt vad gäller riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik.

(14) Samråd har ägt rum med kommittén för socialt skydd.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Riktlinjerna för medlemsstaternas sysselsättningspolitik enligt bilagan till rådets beslut (EU) 2020/1512 ska fortsätta att gälla under 2021 och ska beaktas i medlemsstaternas sysselsättningspolitik och reformprogram.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande

[21] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/2221 av den 23 december 2020 om ändring av förordning (EU) nr 1303/2013 vad gäller ytterligare medel och genomförandebestämmelser för att tillhandahålla stöd för främjande av krisreparation i samband med covid-19-pandemin och dess sociala konsekvenser och för förberedande av en grön, digital och resilient återhämtning av ekonomin (React-EU) (EUT L 437, 28.12.2020, s. 30).

[22] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).